

Niclas Snygg

Verksamhetschef

Yttrande avseende remiss Fast omsorgskontakt i hemtjänsten, SOU 2020:70 n

Förslag införa lagstiftning om Fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Utredningen föreslår att det ska införas lagkrav på fast omsorgskontakt i hemtjänsten för personer över 65 år från år 2022.¹

Vård- och omsorgsförvaltningen har goda erfarenheter av kontaktman i hemtjänsten i Lunds kommun. Förvaltningen bedömer att en fast omsorgskontakt i hemtjänsten kan öka individanpassningen av vården och omsorgen.

*Utifrån vård- och omsorgsnämndens beslutade värdighetsgarantier har brukare i hemtjänsten i Lunds kommun redan idag en fast kontakt i hemtjänsten. **Vård- och omsorgsnämnden lovar att brukaren erbjuds en namngiven kontaktman senast inom 14 dagar efter det att deras insatser påbörjats.***

Det innebär

- *Att kontaktmannen är den person i personalgruppen som i första hand kommer att ha kontakt med brukaren och brukarens närstående.*
- *Att kontaktmannen har huvudansvaret för att det finns en bra grundplanering för hur och när brukarens hjälp och brukarens stöd ska utföras.*
- *Att kontaktmannen ska informera övrig personal om planeringen.*
- *Om brukaren vill byta kontaktman ska vård- och omsorgsförvaltningen utse en ny kontaktman inom 14 dagar.²*

Vård- och omsorgsförvaltningen är därmed positiv till att det införs lagkrav om en fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

¹ SOU 2020:70 sid 19

² www.lund.se

2021-02-17

Diarienummer

VOO 2021/0016

Förslag införa lagstiftning om yrkestiteln undersköterska

Utredningen förslår att det ska införas lagstiftning om att from år 2030 ska den fasta omsorgskontakten inneha yrkestiteln undersköterska.³ Remissinstanserna ombeds inte enbart ta ställning till att lagförslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2030 utan också svara på hur de ser på ett tidigare ikraftträdande 1 juli 2024.⁴

*Vård- och omsorgsförvaltningen har erfarenhet av att personalkontinuitet är en viktig förutsättning för förtroende och trygghet. Förvaltningens interna utförare av hemvård har valt att **prioritera personalkontinuiteten** i kontakterna, framför undersköterskekompetens för kontaktmannen, för brukare som huvudsakligen har serviceinsatser. Det är enbart personal som har täta kontakter med brukaren som utses till kontaktman, oftast den personal som har mest kontakt med brukaren.*

Det finns många brukare som enbart har serviceinsatser. För att öka personalkontinuiteten och nyttja resurserna optimalt har Lunds interna utförare av hemvård valt att skapa en serviceorganisation med personal som enbart hanterar serviceinsatser (städ, tvätt samt i vissa fall även stöd vid inköp och promenader). Serviceorganisationen har arbetstiden förlagd endast till vardagar. Personalen som enbart hanterar serviceinsatser har vanligtvis inte undersköterskekompetens. Införande av en serviceorganisation har medfört ökad personalkontinuitet för brukare med serviceinsatser då undersköterskor utifrån sitt schema ofta har lediga dagar mitt i veckan då serviceinsatserna utförs. (Att ha personal specialiserad på serviceinsatser har även medfört högre kvalitet och nöjdare brukare avseende serviceinsatserna.)

Förvaltningen vill lyfta fram att den demografiska utvecklingen framöver innebär stora utmaningar för kommunerna att kunna anställa personal med undersköterskekompetens. Utmaningen för kommunerna att anställa undersköterskekompetens lyfts även fram i SOU-betänkandet.⁵

*Förvaltningen är tveksam till att undersköterskor - som det även framöver bedöms finnas brist på i verksamheten - ska utgöra omsorgskontakt för brukare som enbart/i huvudsak har serviceinsatser. För brukare med enbart/i huvudsak serviceinsatser bedömer förvaltningen **inte** att det är nödvändigt med kompetenskrav på undersköterska.*

³ SOU 2020:70 sid 19

⁴ Remissbrev Socialdepartementet 2020-12-16

⁵ SOU 2020:70 sid 82

2021-02-17

Diarienummer

VOO 2021/0016

Förvaltningen bedömer även att fokus på omvårdnadsinsatser gällande undersköterskans arbetsuppgifter kan locka fler till yrket och höja kvaliteten på omvårdnadsinsatserna.

Förvaltningen bedömer därmed att förslaget om kompetenskrav för samtliga omvårdnadskontakter innebär svårigheter för kommuner att organisera sig utifrån att nyttja resurser och kompetens optimalt. Det kan medföra ytterligare svårigheter att möta den demografiska utvecklingen med kraftigt ökande antal äldre som kommunerna står inför att hantera. Förvaltningen vill även lyfta fram att det i utredningen tas upp att "Ett kompetenskrav minskar även utrymmet för kommunerna att själva bestämma hur resurserna och kompetenserna ska nyttjas i verksamheterna."⁶

För brukare med omfattande omsorgskontakter bedömer dock vård- och omsorgsförvaltningen att omsorgskontakten bör ha undersköterskekompetens.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Niclas Snygg
Verksamhetschef

⁶ SOU 2020:70 sid 116